

УДК 378.1

Ю. Нікіфоров, Ю. Скоренький, Б. Ковалюк

(Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя)

ПРО ГЛОСАРІЙ З ФІЗИКИ ДЛЯ ВИШІВ

Одним із сучасних напрямків методичної роботи є створення глосаріїв. Глосарії включають набір різноманітних варіантів підходу до висвітлення конкретних питань, означень, окремих понять і слів. Цим вони нагадують словники. В роботі наведено декілька означень глосаріїв, в тому числі із словників групи Webster's dictionaries різного рівня.

На основі аналізу глосаріїв з технічного, фізичного, суспільного та інших напрямків застосування розглянуто спільні та відмінні риси, особливості сучасних глосаріїв, орієнтованих на різний рівень підготовки користувачів, схеми їх побудови, зміст окремих розділів. Для глосаріїв характерними є різноманітність стилів оформлення та обсягу. Кількість термінів, що тлумачаться, як правило, складає від декількох десятків до сотень. В той же час рекордсмен – глосарій з хімії, – включає 8400 термінів. Кількість сторінок, зазвичай, не перевищує 100. В певних випадках застосовують поділ глосаріїв на ранги і підглосарії.

Важливою рисою багатьох глосаріїв є їх багатомовність (полілінгвістичність) та взаємозв'язок і перехресність із глосаріями іншого призначення, що виражається у спільності окремих обраних для пояснення глосів. (Глоса – незрозумілий вираз із тлумаченням або із перекладом). На побудові глосаріїв відчувається вплив новітніх технологій, в тому числі вплив всесвітньої мережі (онлайніві глосарії). При значній кількості глосаріїв взагалі існує небагато глосаріїв з фізики для університетів, (а глосаріїв з фізики для технічних вишів на українській мові, що був би призначеним для іноземних студентів і супроводжувався би перекладом на англійську та французьку мови, нами в доступній інформації не було знайдено).

На основі аналізу літератури та власного досвіду роботи із іноземними слухачами підготовчого відділення та студентами нами пропонується скласти глосарій на трьох мовах, враховуючи контингент іноземних студентів та включити в зміст глосарію такі пункти, що тісно пов'яжуть його із посібниками з фізики, виданими для іноземних студентів в ТНТУ ім. І. Пулюя. Наведено можливі варіанти оформлення окремих сторінок глосарію. Передбачається, що глосарій буде враховувати неоднорідний початковий рівень підготовки студентів із різних країн та навчальних закладів, а також характерні відмінності методики викладання фізики в різних країнах. Крім того, до уваги буде прийнято особливості приймальної кампанії і набору студентів-іноземців, специфіку типової робочої програми з фізики, скоординованої із паспортом спеціальності для кожної окремої групи студентів, в тому числі випускників підготовчого відділення.